

ב"ה יחי המלך המשיח

סיכום דבר מלכות ויקהל

בשנת תשנ"ב, שבת פרשת ויקהל חלה בכ"ה אדר א'. יומיים לאחר מכן, בכ"ז אדר א', עבר הרבי אירוע מוחי והשיחות שנאמרו בשעת ההתוועדויות מידי שבת הופסקו.

במשך השנים, בשבתות בהם היה הרבי מתוועד, היו ה'חוזרים' מתיישבים לחזרה בעל פה על תוכן ההתוועדות מיד במוצאי שבת. לאחר מכן, ה'מניחים' היו מעלים על הכתב את הנאמר ומדפיסים אותם כדי שהחסידיים יוכלו ללמוד זאת.

משנת תשמ"ז היו כותבים את ההתוועדות בצורה מסודרת, פעם באידיש ופעם בלשון הקודש, ומכניסים להגהת הרבי מלך המשיח שליט"א. השיחות היו מופצות בכל רחבי תבל לקראת השבת שלאחר מכן, ואף הודפסו בעיתונים גדולים כמו 'כפר חב"ד' בעברית וב'אלגמניער זשוראל' באידיש.

מכיוון שהשיחה נדפסה רק לקראת השבת הבאה, וקהל החסידיים ברחבי העולם היה מעונין לדעת כמה שיותר מהר על מה דיבר הרבי בשבת, הקימו מערכת בשם 'פאקס אַ שיחה'. תפקיד המערכת היה להעלות על הכתב מיד במוצאי שבת סיכום של הדברים העיקריים שה'חוזרים' אמרו, ולשלוח זאת לכל רחבי תבל, באמצעות רשימת המנויים של המערכת. הדף היה מתורגם בזריזות לשפות רבות ומגיע ליעדים רבים ברחבי העולם. בתקופה מסוימת הגיע מספר התרגומים של הדף לשנים עשר מדי שבוע!

גם במוצאי שבת ויקהל תשנ"ב, העלו האחראים את ראשי הדברים מהשיחה על הכתב. כרגיל, הוכנס עותק אחד אל חדרו של הרבי. מה מאוד הופתעו, כשלאחר שעתיים יצא הדף מחדר הרבי כשעליו מספר הגהות בכתב ידו הקדושה! היתה זו אחת הפעמים הבודדות בה הגיה הרבי את הר"ד (=ראשי דברים, סיכום) השבועי, וכדיעבד התברר שהיה זה הדבר האחרון שהרבי הגיה לפני שהחלה תקופת ההעלם והסתר. יומיים לאחר מכן, כשאירע האירוע הבריאותי של כ"ז אדר, הבינו כולם מדוע דווקא בשבוע זה בחר הרבי להגיה את הר"ד...

זוהי הסיבה לכך שהשיחה של השבוע היא באורך של עמוד וחצי.

בקביעות כמה וכמה שנים פרשיות ויקהל פקודי הם מחוברות, ובקביעות שנה זו היא שפרשיות ויקהל פקודי הם פרשיות נפרדות.

וביאור הענין בעבודת האדם: כללות עבודת האדם היא כמחז"ל "אני נבראתי לשמש את קוני", ולפעול גם בכל עניני העולם "לשמש את קונם", שכל עניני העולם ישמשו אך ורק לעניינים של עבודת ה'.

ישנם שני דרכים כיצד לגרום לכך שעניני העולם ישמשו לאלוקות, והם מרומזים בשמות הפרשיות ויקהל פקודי: (א) "ויקהל" - לשון קהל. כשמתעסקים בקהל, לא מתייחסים לכל אדם באופן אישי. כשטלי אברהמי מפיקה סרט היא לא בודקת מה מעניין את חני או מושקי, אלא מתייחסת לאופי של המגזר החרדי באופן כללי.

כך גם כשיהודי רוצה שעניני העולם יממשו את מטרת קיומם ויגלו את הקב"ה בעולם. הוא מתעסק בכללות העולם ומגלה איך כל העולם קיים אך ורק בשביל לגלות את הקב"ה. ועל ידי זה פועל אחדות בכל עניני העולם, כי כל החלקים בעולם שווים - כולם קיימים לאותה מטרה בדיוק, ללא חילוק ביניהם. ועל אחת כמה וכמה בכנ"י ע"י הענין דאהבת ואחדות ישראל. כשרוכשים לעצמנו את השקפת החיים הזו, כל היהודים שווים; כולם נבראו כדי לגלות את הקב"ה בעולם ולעשות דירה בתחתונים.

ב) "פקודי" - (לאחרי העבודה הכללית המאחדת את כל הפרטים - הרי היא) מגלה בכל פרט ופרט את החידוש המיוחד בענינו הפרטי לשמש את קונו. פרשת פקודי היא המישור האישי והאינדיבידואלי, הרואה ומכיר בכוחו, אופיו ושונויותיו של כל פרט, ולכן יש יחס שונה לכל פרט בעולם (ולכל יהודי), שכן כל אחד מגלה את הקב"ה בצורה שונה.

זהו החידוש בקביעות שנה זו שקוראים פרשת ויקהל בשבוע בפני עצמו ופרשת פקודי בשבוע בפני עצמו - שבזה מודגש שישנה שלימות בעבודה דויהקל בפני עצמו - שמגלים את האחדות הכללית בהבריאה ובבני"י, ולכן אין צורך לחכות עד שמגלה בכל פרט את העבודה דפקודי.

בניגוד לשנים אחרות, "רגילות", מביאה איתה השנה הזו בכנפיה חידוש מרענן: היא מאפשרת להקדיש שבוע שלם לכל אחד משני המישורים הללו. אם בדרך כלל ובמרבית השנים הכול כלול בכל - אז השנה השנה ניחד זמן ונקדיש פנאי בנפש לכל אחד מהם. השבוע זה הזמן להשקיע בתוכנה של פרשת ויקהל, בראיה רחבה על העולם כך שקולטים שכל העולם הוא אלוקות באותה מידה.

יש לקשר זה (ענין האחדות, המתאפשרת כאשר רוכשים לעצמנו את ההסתכלות של 'ויקהל' - שכולם שווים בכך שנבראו לאותה מטרה) עם פרשת שקלים שקוראים היום: ידועה השאלה במה שכתוב "עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה", ולכאורה הוי ל' למימר (=היה לו לומר) שיש ליתן "עשר גרה", ומדוע מדגיש הכתוב שצריך ליתן דוקא מחצית מעשרים גרה?

והביאור בזה: מחצית השקל מורה על העבודה דאחדות ישראל. ולכן מדגישים שכאשר יהודי נמצא בפני עצמו הרי הוא רק "מחצית", ובכדי להיות "שקל הקודש" עליו להתאחד עם יהודי שני, ועד להתאחד עם כל אחד ואחד מבני"י. וזהו קיום המצוה ד"ואהבת לרעך כמוך", שפירוש "רעך" הוא לא רק יהודי שנמצא קרוב אליו אלא אפילו יהודי שנמצא בקצוי תבל. והסיבה לזה היא, כמו שכתב אדמו"ר הזקן בתניא, שכל אחד ואחד מבני"י הוא "חלק אלוקה ממעל ממש", והרי "העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכלו" - ואם כן הרי כל בני"י הם מציאות אחת. ואפילו במקרה שיש לשלול אצל חברו ענין בלתי-רצוי - הרי הצורה הכי יעילה לפעול זאת הוא ע"י שמשפיע עליו בדרכי נועם ובדרכי שלום.

אגדה מוכרת מספרת על זקן שערב מותו קרא לבנו הקטן וסיכם בפניו את תהפוכות חייו. "בתחילה רציתי לשנות את העולם!" פתח הזקן בהצהרה. "לקח לי שנים להבין שלא אוכל לעשות זאת ואז החלטתי למקד אנרגיות בפרוייקט קטן יותר ולנסות לשנות את המדינה".

"גם את המדינה ניסיתי לתקן במשך שנים, אבל לא נעים לומר.. גם זה לא עבד.. בלית ברירה אחרת החלטתי להתמקד במחוז בו אנו חיים. "כך חלפו להם החיים כשאני מצמצם תכניות: מהמחוז אל העיר, מהעיר אל הרובע, משם אל השכונה, אל הרחוב, אל הבניין, אל הבית.. תכל'ס" - סיכם האב - "אפילו את עצמי לא הצלחתי לשנות".

בשביל להצליח לגלות את הקשר של העולם לקב"ה, אנחנו צריכות קודם לגלות את הקשר שלנו לקב"ה.

והנה, כהקדמה לפעול את האחדות (ויקהל) בעולם ובבני"י - יש להתחיל עם האחדות (ויקהל) בינו לבין קונו. וזהו גם אחד מהביאורים במה שכתוב "עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה" - שכל אחד ואחד מבני"י מאוחד עם הקב"ה בתכלית ועד שהם "חד ממש", ולכן כל אחד ואחד מישראל הוא רק חצי והקב"ה הוא (כביכול) החצי השני, ולכן הקב"ה - שנתלבש בעשר ספירות - הוא כמו עשר גרה, וכל אחד ואחד מישראל - הכלול מעשר כוחות הנפש - הוא עשר, ודוקא ע"י איחודם יחד נעשים ל"עשרים גרה" - שקל הקודש.

וביאור הענין: הדבר הראשון שיהודי עושה "מיד כשניעור משנתו" אומר "מודה אני", שזה מורה על התאחדותו עם הקב"ה בתכלית, וזהו עבודה כללית כפי שהוא לפני ולמעלה מפרטי העבודות דמשך היום (על דרך העבודה הכללית דויקהל, כנ"ל). וזהו גם הדיוק בהנוסח "מודה אני לפניך", שמתחיל עם ענין ההודאה, ולא עם "אני לפניך" – מכיון דזה שכל אחד ואחד מבני מאוחד בתכלית ("אני לפניך") עם הקב"ה הרי זה דבר הפשוט, ואין צורך להדגיש זאת, ולכן מתחיל ומדגיש רק עם העבודה שלו – "מודה". ויש להוסיף, ש"מיד כשניעור משנתו" – כולל גם מ"ש הרמב"ם "ישנים... בהבלי הזמן" (לא עלינו ולא עליכם), שצריך להיות ניעור גם משינה זו, ותחילת העבודה היא שידע שהוא "חד ממש" עם עצמות ומהות, שהרי הוא חלק אלוקה ממעל ממש. כל הנ"ל בהדגשה מיוחדת, כשרואים בשנים האחרונות איך שנעשה ה"ויקהל" בפשטות – קיבוץ גליות דבני מכל העולם, שעולים לארץ הקודש. והעלי' היא באין-ערוך להעליות שהיו פעם בדורות שלפני זה. [ולהעיר שרבותינו נשיאינו לא היו בארץ הקודש, ואפילו לא בביקור, וגם נסיעת כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' מפני שנמנע ממנו לבקר ב"קברי-אבות" דראסטוב, וליובאוויטש וכיוצא בזה]. וכמיוחד בעמדנו בשנה שהראשי התיבות שלה הי' תהא שנת נפלאות בכל מכל כל.

ההוראה למעשה בפועל מפ' שקלים: שיש להוסיף בנתינת הצדקה, שהרי בצדקה יש כמה דרגות: מעשר, חומש, "כל אשר לאיש יתן בעד נפשו". ולהחליט בזה עוד בשבת זו, וגם להתחיל בזה כגון ע"י נתינת מאכל ומשקה וכיוצא בזה. וגם באופן הנתינה ישנה הוראה מפרשת שקלים: נתינת מחצית השקל היתה בשביל קרבנות ציבור, וידוע ביאור אדמו"ר הזקן בפירוש הפסוק "אדם כי יקריב מכם קרבן להוי" ש"כדי שהאדם יתקרב לה' הוא ש"מכם קרבן להוי", שנותן כל מציאותו לה'.

ומזה מובנת ההוראה למעשה בפועל, שנתינת הצדקה וגמילות חסדים צריך להיות באופן שמכניס בזה כל עשר כחות נפשו, שנוסף להעשי' בפועל, חושב ומדבר על דבר זה כו'. ועל ידי זה מזרזים את הגאולה שתבוא תכף ומיד ממש ואז יעשה הקב"ה את צדקתו שמקבץ כל בני "קהל גדול ישובו הנה".